

RINGERIKE KOMMUNE

Forebyggende helsetjenester Barn & unge/Folkehelse

HOPP i Ringerikes kommunale barnehager

Midtveisevaluering februar 2021

Innhold

Forord	3
Bakgrunn	3
Kort sammendrag	4
Metode.....	4
Egenvurdering i barnehagen.....	4
Vurdering av måloppnåelse.....	5
Status februar 2021.....	5
Felles kommunale føringer.....	5
Kompetanseheving	5
Sykkelskolen	6
Digital aktivitetsfest	6
Informasjonsarbeid og relasjonsbygging	8
Nettverk.....	10
Felles innkjøpsliste.....	11
Matpakkebrosjyre.....	11
Samarbeid.....	11
Egenvurdering i barnehagene.....	12
Vurdering av status opp mot måloppnåelse	12
Oppsummering og veien videre	15
Vedlegg	15

Forord

Midtveiseevalueringen er en del av satsningen HOPP Ringerike, og utført i sektor Utdanning og familie. Formålet med midtveiseevalueringen er å vurdere status og fremdrift av prosjektet HOPP i de kommunale barnehagene, og avdekke behov for og justering av tiltak. Rapporten er utarbeidet av prosjektleder for HOPP Ringerike, Lene Carine Vik i samarbeid med folkehelsekoordinator Lina Marie Brathaug Frantzen.

Bakgrunn

I arbeidet med tidlig innsats og styrking av barns psykiske helse ble det våren 2018 gjennomført en kvalitativ kartlegging av rutiner og praksis for kosthold og fysisk aktivitet i de 11 kommunale barnehagene (vedlegg 1). I tillegg ble det gjennomført en motorisk kartlegging av 63 barn i alderen 4-6 år. Arbeidet med kartleggingen har vært tverrsektorielt- og tverrfaglig med tydelig forankring hos kommunalsjef for barn og unge.

I korte trekk viser funnene at de nasjonale retningslinjene for kosthold og fysisk aktivitet er lite kjent blant de ansatte. Det er videre behov for kompetansehevende tiltak mot ansatte omkring kosthold, fysisk aktivitet og motorisk utvikling og betydningen for barns helse og livskvalitet. Det fremkommer også et behov for kompetanse innen veiledning og opplysningsarbeid opp mot foreldregruppen.

Med bakgrunn i kartleggingen ble det søkt og bevilget midler til HOPP (Helsefremmende oppvekst) i Ringerike kommune gjennom «program for folkehelsearbeid». Anbefalingen var opprettelse av et barnehageprosjekt med overføring til skole, SFO og helse og omsorg med målsetting om «Barn i Ringerike skal oppleve mestring, trivsel og god helse i hele oppveksten og opplæringsarenaen barnehage skal danne grunnlagt for dette». Høsten 2019 ble det satt ned en prosjektgruppe og en styringsgruppe, og prosjektleder tiltrådte i sin stilling november 2019. Videre er det satt en tverrfaglig arbeidsgruppe, «HOPP-team», innad i enhet for Forebyggende helsetjenester barn, unge og folkehelse. HOPP-teamet har avsatt tid i HOPP for å utarbeide og utøve de tiltak som prosjektgruppa setter i gang.

Følgende resultatmål for barnehage er satt:

- Det skal utarbeides klare kommunale føringer for kosthold og fysisk aktivitet i barnehagen som legger til rette for så lik praksis som mulig innen mattilbud- og fysisk aktivitet i alle barnehagene
- Kosthold og fysisk aktivitet skal inngå i kommunens handlingsplan for barnehagene og være tema i barnehagenes planverk (årsplan, månedsplan og ukeplan)
- Barnehageansatte skal kjenne til, og praktisere de nasjonale anbefalingene for kosthold og fysisk aktivitet
- Det skal utarbeides kompetansehevende tiltak for ansatte innen fysisk aktivitet, kosthold og motorisk utvikling og betydningen dette har for barnas helse på kort og lang sikt
- Det skal utarbeides tiltak som styrker barnas motoriske utvikling
- Det skal utarbeides kompetansehevende tiltak som styrker de ansattes rolle i veiledning og opplysning av foreldre

- Det skal utarbeides tiltak som styrker foreldrenes kunnskaper og holdninger omkring betydningen av kosthold, fysisk aktivitet og motorisk utvikling for barns helse og livskvalitet
- Barnehagens mattilbud er i tråd med nasjonale anbefalinger for mat og måltider i barnehagen

Kort sammendrag

Frem til i dag har HOPP jobbet systematisk og målrettet med tiltaksutvikling i barnehagene. Tross for noen justeringer på grunn av koronapandemien er fremdriften i takt med prosjektplanen. Vi ser fortsatt at praksis i arbeid med fysisk aktivitet og kosthold varierer i de ulike barnehagene, men at veien mot en mer lik praksis er til stede. HOPP er ytterligere forankret i kommunen som en satsning i handlingsprogrammet 2021-2024. Midtveis i prosjektet vurderer vi at HOPP er på god vei for å nå målene i barnehagene. Oppfølging av igangsatte tiltak blir viktig for å sikre at implementeringen lykkes.

Metode

Midtveisvalueringen baseres på en vurdering av status og gjennomførte eller igangsatte tiltak. Egenvurdering i barnehagene er et tiltak som ligger til grunn for vurdering av praksis. Nedenfor beskrives prosessen i dette arbeidet, om egenvurdering i de kommunale barnehagene og vurdering av status og måloppnåelse.

Egenvurdering i barnehagen

I løpet av februar 2021 har alle kommunale barnehager gjort en egenvurdering av sin praksis rundt mat og måltider og fysisk aktivitet. Hensikten er tosidig. På den ene siden gir egenvurderingen HOPP verdifull innsikt i prosjektets fremgang i de enkelte barnehagene, det danner grunnlag for å vurdere måloppnåelse samt avdekker behov for videre tiltak. For den enkelte barnehage er egenvurderingen et verktøy som gir innsikt i egen praksis, og identifiserer forbedringsområder for matserving og fysisk aktivitet. Forbedringsområder er utgangspunkt for utarbeidelse av tiltak for å forbedre eller bevare praksis internt i sin barnehage.

Egenvurderingsverktøyet som er benyttet er utarbeidet av prosjektet *Helsefremmende praksis i barnehager og skoler i Groruddalen* (Vedlegg 2). Barnehagen diskuterer og vurderer 18 påstander omkring sin praksis for mat og måltider og 14 påstander om fysisk aktivitet. Til slutt velger de ut 3 til 7 påstander innenfor begge temaene, og beskriver hvordan vi vil arbeide for å forbedre eller bevare praksis. Påstander er knyttet til Rammeplan for barnehagene, Nasjonalfaglig retningslinje for mat og måltider i barnehagen og nasjonale anbefalinger for fysisk aktivitet.

Vurdering av måloppnåelse

Med bakgrunn i kartleggingsrapport i de kommunale barnehagene fra 2018 ble det satt ned resultatmål for de kommunale barnehagene. Prosjekt –og styringsgruppa har gått igjennom status opp mot de enkelte målene, og deretter vurdert hvordan vi ligger an i henhold til måloppnåelse.

Status februar 2021

Det er satt i gang flere tiltak i arbeidet mot å nå resultatmålene for de kommunale barnehagene. Noen tiltak fikk en annen form enn planlagt da koronapandemien kom i mars 2020. Pandemien har også forsinket noen prosesser, som har påvirket fremdriften i prosjektet i noen grad. Nedenfor følger en oversikt over hvilke tiltak som er gjennomført så langt.

Felles kommunale føringer

Det er utarbeidet felles retningslinjer for kosthold og fysisk aktivitet. Disse har utgangspunkt i nasjonale retningslinjer og anbefalinger og Rammeplan for barnehagene, med noen lokale tilpasninger. Det er også utarbeidet tilhørende veileder for retningslinjene. Retningslinjene og veilederne ligger åpent på kommunens sider:

<https://www.ringerike.kommune.no/innhold/barn-og-unge/familiens-hus/forebyggende-helsetjenester/hopp-i-ringerike/>

Kompetanseheving

Som en oppfølger til retningslinjene var det planlagt å komme ut til alle de kommunale barnehagene i løpet av 2020. Hensikten var å gå gjennom retningslinjene, skape refleksjon, gi inspirasjon og kompetanseheving. Vi fikk gjennomført møte hos to barnehager med tema mat og måltider før korona inntraff. Etter det har samtlige møter blitt gjennomført digitalt, noe som har fungert som et godt alternativ. Barnehagene på sin side har hatt minimalt med møtearenaer og mange har hatt nok med å holde driften i gang. Derfor har vi ikke kommet så langt som planlagt. Per februar 2021 har 6/11 barnehager hatt HOPP og fysisk aktivitet som tema på personalmøte eller planleggingsdag, og 4/11 barnehager har hatt HOPP og mat og måltider som tema. Det er satt et mål om å gjennomføre resterende møter i løpet av vårhalvåret 2021. Dette møtetpunktet med barnehagene er en viktig del av implementeringen av HOPP, for relasjonsbygging og barnehagenes eierskap i HOPP.

I regi av kompetanseløftet og Være sammen ble HOPP invitert til fagdag for lærlinger på Barn- og ungdomsarbeiderlinja. Her fikk elevene en dag fullspekket med aktivitet og informasjon om ulike fokusområder i barnehagene. Undervisningen ble gjennomført fysisk, i en liten periode i 2020 hvor dette var mulig. Den årlige undervisningen vil fortsette for å nå nye potensielle arbeidere i barnehagene.

(Bilde av digital undervisning og BUA undervisning)

Sykkelskolen

I høst ble det gjennomført sykkelskole i barnehagen hvor 6/11 barnehager meldte seg på. Sykkelskolen ble etablert med mål om at barna skal oppleve mestring og glede på sykkelen og øke sin språkkompetanse. Konseptet er utviklet av blant annet idrettspedagoger og språkpedagoger i Oslo kommune, Bydel Grorud. Initiativet om sykkelskole i Ringerikes barnehager ble startet av sykkelkoordinator i kommunen, og satt i gang av HOPP og BUA (Utstyrssentralen i Ringerike). Barnehagene hadde selv ansvaret for å sette seg inn i Sykkelskolens hefte

(https://mhfa.no/contentassets/552b82df9a344f01a9299f7d43e70e14/sykkelskole_hefte_1710.pdf), organisere og gjennomføre. Alle barnehager som meldte interesse fikk låne balansesykler og barnesykler av BUA. Det var satt opp sykkelskole med en rulling på 3 uker, for å sikre at alle barnehagene fikk låne sykler. Sykkelskolen ble en suksess for de som deltok. (Se artikkel fra Ringerikes Blad <https://www.ringblad.no/innsendt/glede-og-mestring-med-sykkelskole-flere-av-barna-hadde-aldri-provd-for-na-spor-de-etter-syklene-hver-dag/s/5-45-1085782?fbclid=IwAR1V5jPZYyxrf2eR5Xj30GbO5CSuiiNorSjkW4sk-JB470ZU1VWmfv7GWGg>). Evalueringen som ble gjort i etterkant viste at flere barn lærte å mestre å sykle, de gledet seg og synes det var stas med skole. Tiltaket ble tatt godt imot av ansatte og foresatte. Ny runde med sykkelskole kjøres i gang våren 2021.

Sykkelskole i Eikli barnehage høsten 2020.

Digital aktivitetsfest

I samarbeid med Frisklivssentralen i Ringerike og HOPP skulle det opprinnelig bli arrangert en aktivitetsdag for å markere Verdens aktivitetsdag 10. mai 2020. Når alt stengte ned slo vi hodene sammen og gjorde om arrangementet til en Digital aktivitetsfest. Digital aktivitetsfest ble et større samarbeidsprosjekt mellom HOPP, Frisklivssentralen, Foreningen Treningsglede, BUA, Frivilligsentralen og DNT Ringerike. Aktivitetsfesten ble filmet av elever på

RINGERIKE KOMMUNE

Forebyggende helsetjenester Barn & unge/Folkehelse

medielinjen v/ Hønefoss vgs. og strømmet via lokalavisen Ringerikes Blad. Det var aktivitetsopplegg for barn på 30 minutter med lek, bevegelse og noen løsningsoppgaver. Deretter fulgte et opplegg for voksne. Mange barn fra barnehager og skoler deltok, og vi ønsket å gjenta suksessen under markeringen av Verdensdagen for psykisk helse høsten 2020. i denne anledning ble det laget en forhåndsreportasje i Ringerikes Blad:

<https://www.ringblad.no/vil-ha-med-hele-ringerike-pa-digital-treningsokt/s/5-45-1114887>.

Under opplegget for barn bidro lærer og elever fra en Ringerikes barneskoler. Elevene tok oppgaven seriøst og bidro med en flott yogaøkt. Etter en grov utregning basert på påmeldinger og antall avspillinger antar vi at nærmere 2000 barn deltok på dette arrangementet.

Tilbakemeldingene har vært gode og det har kommet ønske fra barnehager og skoler om at dette blir faste tilbud. Dermed planlegger vi for det samme i 2021, og beholder Digital aktivitetsfest, også dersom det blir mulig å ha et fysisk arrangement. Digitalt innslag vil bli lagt til rette for i tillegg. Vi ser at vi når mange flere barn i denne langstrakte kommunen, når de i utkanten av kommunen slipper reiseveien inn til sentrum. I en tid hvor vi trenger det som mest er vi stolte av at Digital aktivitetsfest har bidratt med å skape aktivitet, fellesskap og glede!

Planlegging av opplegg til aktivitetsfest i anledning Verdensdagen for psykisk helse, med 6.klassinger fra Veien skole.

Aktivitetsfest i anledning Verdens aktivitetsdag mai 2020.

Hønefoss barnehage var med på aktivitetsfesten foran scenen.

Informasjonsarbeid og relasjonsbygging

Før mars 2020 fikk prosjektleder vært på besøk til samtlige kommunale barnehager og snakket med styrer og noen ansatte om HOPP. Et uformelt besøk med hensikt i å bli kjent med de ulike barnehagene, finne ut hvor skoen trykker, løfte HOPP som tema og skape relasjoner. Dette ga et fint utgangspunkt for videre kontakt og samarbeid med barnehagene. Utover dette har fysiske treff vært svært begrenset det siste året. Som alternativ har vi benyttet Facebook hyppig som inspirasjonskilde og til synliggjøring.

Facebook som informasjonskanal

Det er laget et årshjul med hva som skal legges ut og deles på facebook. Dette årshjulet oppdateres jevnlig og skal sikre at vi varierer og kvalitetssikrer det som lages og deles. Vi har

RINGERIKE KOMMUNE

Forebyggende helsetjenester Barn & unge/Folkehelse

samarbeidet med barnehagene og laget videosnutter med små barnegrupper av gangen. Målet med dette er å sette lys på HOPP-aktivitetene som skjer i barnehagene, gi tips og inspirasjon til andre barnehager, ansatte og foresatte. Videosnittene handler om fysisk aktivitet, lek eller mat og måltider.. Det er blant annet laget en egen serie med «Eirins kjøkken», hvor helsesykepleier i HOPP-teamet kommer med dagens middagstips. Matrettene som presenteres skal være sunne, enkle, gode og rimelige.

HOPP Ringerike

+ Legg til en knapp Promoter

Liker Kommenter Del

Alle videoer

Trening for gravide 0:44
for en uke siden · 772 visninger
18

Eirins kjøkken presenterer dagens middagstips: Linsesuppe Smakfull... 2:20
for 3 uker siden · 204 visninger
27

Skiskole med Hønefoss barnehage 1:37
for 4 uker siden · 2,7 k visninger
37

Yoga i Haug barnehage 1:35
for 5 uker siden · 2,9 k visninger
50

Hønefoss skole Livbanen Schjongslunden 0:43
for 6 uker siden · 3,6 k visninger
41

Godt nytt år! Frister det å lage noe lett og friskt til middag i dag? Are... 1:31
for 7 uker siden · 375 visninger
14

På HOPP Ringerike sin facebookside legges det uktellig ut tips og ideer til fysisk aktivitet eller mat og måltider.

Andre tiltak rettet mot foresatte

Et av tiltakene for å nå ut til foresatte er at vi laget en informasjonsfilm om HOPP Ringerike (https://www.ringerike.kommune.no/globalassets/bilder-blokker-og-filarkiv/bilder-og-dokumenter/barn-og-unge/hopp/hopp_ringerike.mp4). Denne linken ble sendt ut til foreldre via styrer i høst. På helsestasjonen oppfordrer de foresatte til å se filmen når de snakker om mat og måltider og fysisk aktivitet.

Nylig har Frivillingsentralen og BUA Ringerike startet med matutdeling til barnefamilier i lavinntekt. HOPP har vært tilstede under en av utdelingene og delt ut linsesuppe med oppskrift. Dette er en god arena for å møte foresatte og synliggjøre arbeidet med HOPP.

Servering av linsesuppe i køen på matutdelingen i regi av Frivilligsentralen og BUA.

Nettverk

Et viktig steg i implementeringsprosessen har vært å finne kontaktpersoner med et ekstra ansvar for HOPP i barnehagene. Per i dag har 10 barnehager meldt seg inn i HOPP-nettverket med en eller to HOPP-kontakter fra hver barnehage. Hittil er det de kommunale barnehagene arbeidet i HOPP hovedsakelig har dreid seg om. Private barnehager har fått informasjon om HOPP og invitasjon til å bli med i nettverket. En av barnehagene i nettverket er en privat barnehage.

Målet med nettverket er å gi kompetanse, inspirasjon og støtte til å drive med HOPP-arbeid i barnehagehverdagen. Dette innebærer tips og ideer til lek, fysisk aktivitet og gode måltider, og kunnskap om hvordan dette påvirker barnas fysiske og psykiske helse. Erfaringsutveksling og kompetansedeling er viktige stikkord i nettverket.

Barnehager som er med i nettverket setter av minst 5 minutter til HOPP-kontaktene på personalmøtene for å formidle informasjon og inspirere til videre arbeid. I tillegg legger barnehagen til rette for at HOPP-kontaktene kan jobbe med, formidle og delegere oppgaver rundt disse temaene.

HOPP-kontakten har et ekstra ansvar for å tilrettelegge for fysisk aktivitet og gode rutiner for mat og måltider i sin barnehage. Dette innebærer blant annet å formidle informasjon eller aktiviteter til sine kollegaer på personalmøter, delegere oppgaver, og inspirere barn og kollegaer i fysisk aktiv lek. HOPP-kontakter deltar på digitale samlinger (av 30 minutter 4 ganger i året). Målet med samlingene er å opprettholde fokus på HOPP i barnehagene gjennom erfaringsutveksling, kompetanseheving og statusoppdatering. Hver samling har en agenda med mål og innhold. HOPP-kontaktene får oppgaver de prøver ut i barnehagene

mellom hver samling. Første samling var i januar 2021, og tema var uteaktivitet. Hver barnehage har fått en postkasse som skal stå ute, hvor det er 8 forslag til uteaktivitet for små og store barn.

Det er opprettet en lukket gruppe for nettverket på Facebook, hvor det deles tips og ideer fra de ulike barnehagene. Det er lav terskel for å dele erfaringer eller stille spørsmål i denne gruppa. Hittil er det mye godt engasjement å se!

Felles innkjøpsliste

Felles, kvalitetssikret innkjøpsliste er en av suksessfaktorene for HOPP i Horten. Felles innkjøpsliste ble satt på agendaen i høst, og nå ligger nå som en sak hos innkjøpsavdelingen. Med utgangspunkt i dokumenter fra HOPP i Horten skal det snart legges ut en anbudsrunde i Ringerike. Ny rammeavtale med felles innkjøpsliste vil gjelde for barnehagene og SFO, og er forhåpentligvis i drift fra høsten 2021.

Matpakkebrosjyre

I forbindelse med nytt barnehage- og skoleår høsten 2020 utga HOPP en matpakkebrosjyre. Brosjyren har vi fått adoptere fra HOPP i Horten og gjort noen lokale justeringer.

Samarbeid

HOPP samarbeider tett sammen med barnehagene, barnehageledelsen og sees i sammenheng med andre satsningsområder i barnehagen som kompetanseløftet Være sammen og BTI (bedre tverrfaglig innsats). Utover dette er overnevnte tiltak i HOPP et resultat av tverrfaglig samarbeid innad i enheten og tversektorielt samarbeid med blant annet BUA, Frisklivsentralen og Frivilligsentralen. HOPP Ringerike har hatt stor nytte av samarbeid med lignende satsninger i andre kommuner, og vi vil spesielt trekke frem folkehelseprosjektet i bydel Grorud og HOPP i Horten. De har delt erfaringer og hjulpet oss på god vei.

Samarbeid mellom HOPP, Frisklivsentralen Ringerike og

frivilligheten under markeringen av Verdens aktivitetsdag mai 2020. På bilde til høyre er prosjektgruppa for barnehage, representert av styrer, rådgivere i barnehage, folkehelsekoordinator, fysioterapeuter og prosjektleder for HOPP.

Egenvurdering i barnehagene

11/11 barnehager leverte egenvurdering av praksis i februar 2021. Jevnt over er de fleste påstandene vurdert til «god praksis», både på påstander innenfor fysisk aktivitet og for mat og måltider. Det var variasjon i svarene, og de enkelte barnehagene har laget egne oppfølgingsplaner ut fra sine forbedringsområder. Noen påstander går igjen hos flere. Halvparten eller flere har følgende punkter de vil forbedre:

Fysisk aktivitet

- «Vi kan bli bedre på å ha fysisk aktivitet som tema på førstegangssamtaler, foreldresamtaler og foreldremøter»
- «Vi kan bli bedre på å være aktivt tilstedeværende i fysisk aktivitet med barna.»
- «Vi kan bli bedre til å identifisere og aktivisere barn med større behov for fysisk aktivitet»
- «Vi kan bli bedre på å tilrettelegge for risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer»

Mat og måltider

- «Vi kan Bruke måltidet som en pedagogisk arena og la barna medvirke i mat og måltidsaktivitet».
- «Vi kan bli bedre på å variere påleggstilbudet»
- «Vi kan bli bedre på å la barna prøve nye smaker og utvikle smakssansene»

Det var ett punkt som var merket «god praksis» i alle barnehagene. Denne påstanden handlet om bursdagsfeiringer: «Vi feirer bursdager uten kaker, kjeks, is, saft og lignende.» Dette er en klar forbedring fra hva som viste seg i kartleggingen som ble gjort i 2018. På tema fysisk aktivitet var den ikke ett punkt som alle barnehagene i samsvar har svart «god praksis».

Vurdering av status opp mot måloppnåelse

Det er så langt i prosjektet utviklet flere tiltak for å møte målene som er satt. Pandemien har ført til at noen av tiltakene har fått en annen form enn planlagt, og noen prosesser er forsinket. I tabellen nedenfor er det satt opp hva slags tiltak som er gjennomført eller igangsatt for å imøtekomme de ulike resultatmålene, og vurdering av status opp mot det enkelte mål.

	Resultatmål for barnehagene:	Gjennomførte og igangsatte tiltak for å imøtekomme mål	Vurdering av status opp mot måloppnåelse
1	Det skal utarbeides klare kommunale føringer for kosthold og fysisk aktivitet i barnehagen som legger til rette for så lik praksis som mulig innen mattilbud- og	<ul style="list-style-type: none">• Felles retningslinjer og veiledere for kosthold og fysisk aktivitet• Felles innkjøpsliste	Kommunale føringer er vedtatt og utarbeidet. Felles innkjøpsliste er vedtatt og i utvikling. Status OK.

	fysisk aktivitet i alle barnehagene.		
2	Kosthold og fysisk aktivitet skal inngå i kommunens handlingsplan for barnehagene og være tema i barnehagens planverk (årsplan, månedsplan og ukeplan).	<ul style="list-style-type: none">• HOPP i handlingsprogrammet 2021-2024• Retningslinjer for fysisk aktivitet og kosthold er synlig i barnehagens årsplan og ligger på barnehagens felles nettside• Kosthold og fysisk aktivitet er tema som inngår i månedsplan og ukeplan.	HOPP er en satsning i handlingsprogrammet for 2021-2024. Flere barnehager har lagt inn retningslinjer i sine årsplaner men ikke alle. Oppfordrer til dette fra august 2021. Status OK i dag, med behov for oppfølging i barnehagene.
3	Barnehageansatte skal kjenne til, og praktisere de nasjonale anbefalingene for kosthold og fysisk aktivitet.	Forankring og implementering av retningslinjer gjennom: <ul style="list-style-type: none">• HOPP-møte på personalmøter og planleggingsdager• Undervisning av læringer• Aktivitetsdager• HOPP-nettverk• Innlegg på HOPP Ringerike sin facebookside• Egenvurdering av praksis• HOPP som tema på personalmøter ledet av HOPP-kontakter	Mange tiltak er satt i gang for å imøtekomme dette målet. Resultatene fra barnehagens egenvurdering tyder på at nasjonale anbefalinger for kosthold og fysisk aktivitet jevnt over praktiseres, men at det ikke er samsvar i hva som er forbedringsområder. Praksis er nokså ulikt spesielt, på fysisk aktivitet. På grunn av pandemien har prosessen med HOPP-møtene blitt forsinket og alle barnehageansatte har ikke fått en gjennomgang av retningslinjene. Nettverket får en viktig rolle i arbeidet med å implementere HOPP i praksis. På grunn av pandemien ligger vi noe bak på veien for å nå dette målet. Status OK.
4	Det skal utarbeides kompetansehevende tiltak for ansatte innen fysisk aktivitet, kosthold og motorisk utvikling og betydningen dette har for barnas helse på kort og lang sikt.	<ul style="list-style-type: none">• Veiledere til retningslinjer• Undervisning på personalmøter og planleggingsdager• Kompetanseheving av HOPP kontakter	Det er utviklet tiltak for kompetanseheving, men prosessen for gjennomføring er noe forsinket. Pandemien tatt i betraktning er status OK.

5	Det skal utarbeides tiltak som styrker barnas motoriske utvikling.	<ul style="list-style-type: none">• Kompetanseheving av HOPP kontakter• Videosnutter som lages i samarbeid med barnehagene og legges ut på Facebook• Sykkelskolen• Aktivitetskasser	Flere tiltak er utviklet, og fokus på dette jobbes det med spesielt i nettverket. Ellers er barnehagens og skolens utemiljø inn som et tiltak som skal prioriteres som neste investeringsmål for Utdanning og Familie. HOPP skal knytte kontakt med forvalter i denne prosessen. Utbedring av utemiljø kan være et bidrag for å styrke barnas motoriske utvikling. Status OK.
6	Det skal utarbeides kompetansehevende tiltak som styrker de ansattes rolle i veiledning og opplysning av foreldre.	<ul style="list-style-type: none">• Veiledere til retningslinjer• Undervisning og innlegg på personalmøter eller planleggingsdager• Matpakkebrosjyre• Informasjonsfilm til foreldre• Kompetanseheving av HOPP-kontakter	Samme vurdering som for mål nr 3 og 4. Pandemien tatt i betraktning er status OK.
7	Det skal utarbeides tiltak som styrker foreldrenes kunnskaper og holdninger omkring betydningen av kosthold, fysisk aktivitet og motorisk utvikling for barns helse og livskvalitet.	<ul style="list-style-type: none">• Informasjonsfilm• Veiledere til retningslinjer• Bevisstgjøring av ansatte og samarbeid med helsestasjonen• HOPP synlig i matutdelingen• Innlegg på Facebook	Pandemien har gjort det utfordrende å finne arenaer for å nå foreldre. Alternative tiltak er utviklet og samarbeid med helsestasjonen og barnehagene er sentralt her. Status OK.
8	Barnehagens mattilbud er i tråd med nasjonale anbefalinger for mat og måltider i barnehagen.	<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging av barnehagens egenvurdering av praksis• HOPP med mat og måltider som tema for personalet• Felles innkjøpsliste	Med potensial til stadig forbedring er det positive funn fra barnehagens egenvurdering at alle bursdager i dag markeres uten søtsaker. Vi er på vei for å nå målet. Status OK.

Oppsummering og veien videre

Totalt sett og tross for forsinkelser som følge av pandemien vurderes HOPP til å være i rute midtveis i prosjektet i barnehage. Flere av målene er delvis nådd, men arbeidet for en mer lik praksis er tidkrevende. I det kommende året blir det viktig å følge opp de tiltak som er igangsatt, spesielt mtp. oppfølging og kompetanseheving av ansatte, HOPP-nettverket, sykkelskole og andre arrangement tilknyttet HOPP. I tillegg ligger det til rette for spennende møter og kreative prosesser som kan skape nye ideer og tiltak videre i prosjektet.

Vedlegg:

- 1: Kartleggingsrapport
- 2: Egenvurderingsverktøy Grorud